

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

ÁRLEJTÉS.

Tokaj város közönsége részéről, a város főutcájára egy részének tokaji híd-eg oldalai hasogatott kövekkel 10.026 frt 75 kr költséggel előirányzott kiburkolatása végett f. 1884-ik évi augusztus hó 18-án délelőtti 10 órára Tokaj városházánál tartandó árlejtés hirdetetik, — mire vállalkozni szándékozik azzal értesítettnek, hogy magyar nyelven írt, kellőleg bélyegezett zárt ajánlataikat, ugyan csak augusztus hó 18-án délelőtti 10 óráig mint záros határ időig, a város főbírához annál bizonyosabban nyújtásuk be, mert később érkező ajánlatok el nem fogadhatók.

Az ajánlat, az egységi árak alapján akként eszközöndő, hogy azokból engedmény % perzentekben nyerjen kitéjezt.

Nem elég határozott kifejezésű, szóval kételyt támasztó, és nem magyar nyelven írt ajánlatok tárgyalás alá nem vétettek, — bánatpénzül kötelesek pályázók a fentebb kitett előirányzati költség összegnek megfelelő 10 % tiz százalékot készpénzben, vagy tokaji takarékpénztári betét könyvben, vagy ártolyam szerint számítható állam papirokban mellékelni s letenni.

A tervek, költségvetési előirányzat, egységárak s részletes feltételek, hivatalos órákban, Tokaj városházánál megtekinthetők.

Kelt Tokajban, 1884 évi augusztus hó 5-én tartott városi képviselő gyűlésből.

Komaromy Károly
főbíró.

Hirdetés.

B. Ujvárosi nagyközségben az 1884. év augusztus hó 13 napján délelőtt 10 órákor a község-házánál:

1. Árverés tartatik a községi kiadórtokosság tulajdonát képező szántó-földben 300, legelőben 2000, szőlősgazdán 200 katasztrális holdat meghaladó egy tagban lévő területen a vásárlási jognak az 1884. év augusztus 5 napjától 1890. év augusztus 14-ik napjáig bérbeadása fölött. Kikiáltási ár 10 forint évi bér.

2. Árlejtés tartatik egy a községi területen lévő hidnak téglából kiépítése fölött. Anyag és munka a vállalkozó által adandó. Kikiáltási ár 232 frt.

A különös feltételek, tervrajzok Ujváros község-házánál megtekinthetők.

Kelt B. Ujvárosban 1884. augusztus 7.

Hüse Gábor
főbíró.

Földbirtokos osztály.

Nincs elszomorítóbb látvány: ma még gazdagnak látszik egy ember, holnap már koldus tarisznyával bolyong egyik háztól a másikig; ma még köztünk volt, mindaján tiszteltük, mint tekintélyes polgárt, holnap már nem látjuk, vándorbotot veszt kezébe, szánakozó jó emberek odadobott kenyéradarabjaiból s filléréből adja meg testének a szükséges táplálékot, míg végre is a nagy városok valamelyik félreeső utcáján örök álomba merülve találják anélkül, hogy megtudnák: ez ember X. város köztiszteletű polgára volt.

Ily és ehhez hasonló jelenet nem ritka, majdnem mindennap eljátszódik előttünk egy-egy, oly sötét színben-e, mint felhozott példám, vagy valamivel kedvezőbb alakban? — az végeredményében egyremegy, a vége: volt, nincs.

A sors ily szeszélyének legtöbb áldozata a földbirtokos osztályból kerül ki, mert nálunk még ez az egyedüli társadalmi osztály, a mely nem tud egyéb lenni földbirtokosnál. Ha ez nem lehet, lesz mindenkül megvetett, kegyadományra, mások kegyelmére szorult szegény ember, vagy talán öngyilkos.

Mi ennek oka a folytonosan haladó, a mindig többet követelő jelen, a melylyel haladni kell, ha akarja, ha nem, a földbirtokosnak is. Magától értetődik, hogy a korral való haladás megfelelő igényekkel lép elő, annak betöltésére pénz kell s mivel a földbirtokosnak nem kiaknáthatlan aranybánya földbirtoka, annak reményében, hogy a jövő vissza fogja hozni kamatostul, adósságot csinál, kölcsönt kölcsönre halmoz, a minek szomorú eredménye rendszerint a tönkrevetés.

Ily eset ha egy-két emberen történik meg — még felülnést sem okozhat, hanem mivel ez a földbirtokos osztály nagy részénél észlelhető — nagyon szomorú jövőnek nézhetünk elé.

Azt állítják sokan, még az értelmiség osztályába tartozók is, hogy ennek a takarékpénztárak az okai, mert könnyű alkalmat nyújtanak a pénzkölcsönzéshez. Azonban aligha nem csalódnak, mert a takarékpénztárak alkalmat nyújtanak ugyan pénzhez jutáshoz, de nem azért, hogy valaki ott kezdje az adósság csinálást, hanem hogy az álszeméremből már előbb az uszáránál felvett kölcsönét, a midőn már a drága kamatok fizetését maga is megokálta — olcsóbb pénzzel cserélje fel. Ez szomorú tapasztalat, de ugy van. Az adósságszínalásnál az uszorás játszik első sorban szerepet csakis utána következik a takarékpénztár.

A kik a nép eladósodását figyelemmel kísérik, tapasztalhatják azt, hogy ez oly nagymérvű már igen sok helyen, hogy azon segíteni a fennálló takarékpénztárak képtelenek s ha idejében a további eladósodás elé gát nem vették — rövid idő múlva bekövetkezhetik az az idő, a midőn magyar földbirtokos osztályról szó sem lehet.

Ma még nem késő, de teljes erővel kell kezdeni a megmentés nagy munkájához s itt első sorban épen magának a földbirtokos osztálynak kell hozzá kezdeni, szem előtt tartva a példabeszédet: segits ember magadon, majd isten is segít.

Tekintsünk szét a társadalomban, van annak egy osztálya, a melyet külön osztálynak nem lehet felvennünk, mégis külön osztály az, ez: a zsidóság. A zsidó ma még szegény, holnap már gazdag. Ma még utcáhozszat árulja árult, holnap már fényes boltban kínálja mézmaszok beszéd kíséretében bolti cikkeit. Ma még kereskedő, holnap már földbirtokos stb. Ez az osztály az, a melyet legfőbbképen kereskedőnek tartunk s mégis nemcsak kereskedő, hanem minden tud lenni; megkísérti a kereskedést, ha nem sikerül, áttér másra, nem

esik kétségbe, nem megy koldulni, el tud élni.

Legyen a mi földbirtokos osztályunk is ilyen élelmes, ha látja, hogy a földbirtok nem fedezi szükségleteit, fogjon máshoz is, több alap több jövedelmet biztosít.

Azok, a kiknek hatalmukban áll, a kik a népre állásuknál, vagyonuknál és helyzetüknél fogva befolyást gyakorolhatnak, kísérték meg a nép figyelmét a földművelés mellett más tételre is terelni, megvagyunk győződve, hogy fáradozásaik nem fognak kárba veszni. Népnk minden szépre, jóra, nemesre hajlandó, csak vezető kell, a ki felvilágosítsa s itt az értelmiségnek, különösen az előjáróságnak volna a legszébb feladata, vegyék kezükbe a földbirtokos osztály megmentésének szent ügyét, szóval, tettel tegyenek meg mindent s ha ezt teszik — higgyék el — a jövő kor, a megmentett földbirtokos osztály áldani fogja érte.

Högyes Károly,
országgyűlési képviselő.

— Az új ipartörvény számos helyett elénszentes fogadtatásra talált. Mint az alább közölt távirat tanúsítja a pozsonyi iparosok népes gyűlésen állást foglaltak az ipartestületek ellen s kimondták, hogy nekik az ipartestület nem kell. A gyűlésről az „Országos Értesítő” következő táviratot közli: „Az iparosok az iparszövetkezeti elnökök felhívására a városháza üléstermében népes gyűlést tartottak az ipartörvényben körülírt ipartestület tárgyában. Porulsky bizottsági elnök, Schreiner iparszövetkezeti elnök és Kesselbauer, a kereskedelmi és iparkamara alelnöke, az ipartestület alakítása ellen nyilatkoztak, mellette senki sem szólt. A szavazás megejtetvén, a jelen voltak valamennyien az ipartestület alakítása ellen szavaztak.

— A törvényhatósági bizottsági tagok választása tárgyában a belügyminiszter e következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz: A törvényhatósági bizottság tagjainak névjegyzéke a törvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. évi XLII. törvényeink 22. és 29. §-ai szerint minden év végével átvizsgálendő és az időközben beállott változások figyelembe vételével kiigazítandó lévén, felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen teendőnek a kellő időben való fogantatásához a közzétett táblából, a legutóbb adót fizető megyei bizottsági tagoknak az 1885. évi érvényes névjegyzékét az adóhivatalok hivatalos kimutatásai alapján f. évi szeptember hó végéig igazítsa ki, mely névjegyzéknek közgyűlési megerősítése után, tekintettel az idézett törvény 30. §-ára, a választott tagok sorában támadt üresedéseknek választás útján leendő betöltését még október hóban oly célból eszközöltesse, hogy a választások eredménye ellen esetleg intézett panaszok vagy feljegyzések a törvény 37. és 38. §-ában előírt eljárás figyelembe vételével legkésőbb ezen évi december hó közepéig végleges elintéztethessenek. Egyszersmind értesítem a törvényhatóságot, hogy a pénzügyminiszter utal egyidejűleg felkértem aziránt, miszerint a legutóbb adófizető megyebizottsági tagok névjegyzékének kiigazításához szükséges adókimutatások a kir. adóhivatalok által a törvényhatóságnak mielőbb rendelkezésére bocsátassanak, mindazonáltal netáni késedelmek megelőzése tekintetéből felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen adókimutatások megküldését iránt haladék nélkül az illető kir. adóhivatalokat közvetlenül keresse meg. Nehogy a szóban levő nagyfontosságú teendőnek kellő időben való befejezése hátramaradást szenvedjen, elvárom a törvényhatóság ügybuzgalmától, miszerint a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak akként összeállított névjegyzékét, hogy a bizottsági tagok nevei az általuk fizetett adómennyiség szerinti sorrendben következzenek s hogy a sorrend megállapításánál alapul vett adómennyiség kétszeres számításának jogcíme, t. i. tudori oklevél, tanár, lelkes (róm. keth.), ügyvédi oklevél stb. a jegyzet-rovatban pontosan kitüntetve legyen. f. évi október 30. ig, a választott megyebizottsági tagok névjegyzékét pedig, különös figyelemmel a megbízatás idejének pontos megjelölésére, — szabatosan egybeállítva, december hó 31. ig haladotlan minden szorgalmazás nélkül pontosan felterjessze.

— A nemzetközi orvosi kongresszus. Koppenhágában a nemzetközi orvosi kongresszus a királyi család, a görög királyi pár, a miniszterek, az országgyűlés elnöksége és a hatóságok képviselői jelenlétében megnyitották. A jelen voltak Panum tanár udvozolta, mire Paget tanár Virchow és Pasteur köszönetet monottak a szívvelyes fogadtatásért. A kongresszuson 350 dán, 150 svéd, 100 norvég és 800 más nemzetiségű orvos vesz részt. A kongresszus elnöke Panum tanár volt.

— A francia-kinai háború. A Reuter ügynökségnek Shanghaiból érkezett távirata a Havas ügynökség jelentésével ellentétben fentartja azon hír valódságát, hogy a francia-tergennyag lövette Ke-Lungot. A lövéses közel egy óráig tartott. Ke Lung erőjei le vannak rombolva. A kínai csapatok, melynek vesztesége ismeretlen, visszavonultak. A francziák nem szenvedtek veszteséget. Courbet tenger-nagy hajója Fou-Theon előtt horgonyoz; négy francia hadihajó Woo-Sungba rendeltetett. A „Temps” szerint Franciaország Formosa szigetét, a Kínától követelt kárpótlás teljes kifizetéseig, megszállva fogja tartani.

— Boszniai hírek. Serejevóából jelenti a „Pester Lloyd” egyik levelezője, hogy a 15. hadtesti parancsnokság elnöki átirattal értesítette az állomási parancsnokságokat arról, hogy hat orosz emissarius indult el Szerbián át a bosnyák-hercegovéz occupált területre. az orosz tiszteknek rendes utleveleik vannak és mint „hirlaptudósítók” utaznak. Négyen kiszolgált és ketten tényleges orosz tiszték.

Munkás mozgalmak.

A magyar főváros iparos munkásai gyakran veszik alkalmazásba az övédelem egyik nemét a sztrajkcolást. Alig mulik el egy-két hónap, már ismét zárosabb gyűlések s élénk mozgalmakban látjuk részt venni, hol egyik, hol másik iparfajlagokozás munkásait.

Igaz ugyan, hogy e mozgalom részint a munkások túlkövetelése, részint a munkaadók szigorú maguktartása folytán néha nagyobb hullámokat verhet s átcsaphat oly mederbe, mely gyors futásával a társadalom nyugalmát, a békes munkálkodás jótékony hatását s olykor-olykor a törvények rendelkezését bolygatja meg, — de ezek daczára sem szabad felednünk azt, hogy mindennapi fáradságos munkánk eme közönséges jogosság megkövetelhetik a lét-fenntartás s az egyszerű megélhetés biztosítását.

Idegen állam munkásai igen, de a magyar kézmű és a gyárpár munkásait nem szabad legkevésbé sem valódi azzal, hogy elégedetlenségük esetleges nyilvánulásának forrása a munkakerülés, a nyughatatlansági viselkedés, vagy pláne oly társadalomellenes elv, mely mindent csak rantani, de építeni nem akar, mely a vagyonban nem támaszt, hanem a munkának ellenségét ismeri.

A mi munkásaink más szellemen növekednek fel: a mi munkásaink érzik belsejükből, hogy a becsület munka nemest, hogy a fardhatatlan szorgalom meghozza a maga áldados gyümölcsét s épen azért, ha igyekezünk és buzgó törekvésük daczára az elégedetlenség hangja tör ki olykor-olykor lelkükből, annak igenis van oka, van jogos és méltányos alapja.

Mert hiszen a munkás, ki egész nap, vagy egész éjen át fardhatatlanul megteszi kötelességét, a kétségelentül megérdemli, hogy maga és családjának meglegyen mindennapi kenyere, vagy hogy ez a nehezen megszerzett mindennapi kenyér keserű ne legyen.

Ne csodálkozzunk azon, ha ezekben a szegény munkásemberekben olykor-olykor feltámad a büszke önérték s annak tudata, hogy egyedül ő azok, kik a nemzet productiv elemét szolgáltatják s még is ő azok, kik leg-többet kenytelenek nélkülözni. Ők azok, kiket a társadalom feunbékáz tagjai léneznék; ne csodálkozzunk rajta, ha nyílt felleppéssel követelni merik azt, ami az övék, követelni merik a megélhetés eszközeit s a társadalom többi elemeivel való egyenrangusítást.

Csakhogy a vezetés higgadt és nyugodt kedélyű férfiak kezebe adassék, a kik társai-akat nem igaztani, nem pírázások és áltanokkal félrevezetni, hanem jogos kívánalmaik elérésében komolyan segíteni tudják.

Tudjuk jól, hogy e munkás-mozgalmaknak van jogos alapja, azért e munkásokat elítélnünk nem szabad, nem pedig annál kevésbé, mert egy magyar munkásmozgalom ideje alatt vagyonát senki nem feltheti, a magyar munkás önmagáról megelégedezni nem fog soha.

„Idegen gabna-ügynököknek tilos a belépés!”

Egy előkelő vidéki czéget annyira üldözötte a bécsi utazó gabona-ügynökök toladokosai, hogy a megszabadulás céljából a fenti feliratu táblát tette ki ajtójára. A bécsiek túlellemessége annyira terjed, hogy minden vidéki város hemzseg a sok utazó ügynököktől, kik minden áron ügyleteket akarnak kötni. E bécsi utazók egy cseppet sem válogatósak a clientela megválasztásában.

Ok ki vannak küldve üzletek kérésére és comittensek fogdosására. Minél több üzletet kötnek, minél nagyobb számú comittent szerelnek házaiknak, annál jobban kiérdemlik azokra megelégedést. Mert a ház azt látja, hogy utazójának sokra rugó utiköltségeit és diurnumaiert busásan kárpóttalati a rendelmények teljesítéséből remélhető üzleti jutalékból. De hogy festenek ezen erőszakú üzletek, ha közelebbről szemügyre vétetnek. Az utazó persze nolens-voles kenytelen üzleteket kötöni, hogy mivel, — az mellékes, — mert nem az ő választásától függ.

Jobb czégek nem igen engedik magukat üzletreke kapacitytálatni. De ha ilyeneket akar kötni bármely piacon, nem szorult az utazó ügynök rábeszélési tehetségére. Azért van táviradi, postahivatal, mely elég gyorsan eljár az ügyfél akaratának nyilvánításával.

A kereskedőház mely ügyfeleket akar szerezni, szintén elvégezheti ajánlatát postán vagy táviradi útján és nem érzik szükségét utazók közvetítésének.

Jobb czégekkel vajmi ritkán sikerül a bécsi utazó gabona-ügynököknek összeköttetést létesítenni, hanem rendszeren csak a legszelejtsebb elemek esnek halóikba. És pozitív tudomásunk van arról, hogy ezen bécsi utazók gabona határidőüzleteket greislerekkel, korcsmárosokkal, kávészokkal, sőt még pinczerekkel is kötöttek.

Ezen üzleti tulhajtás azonban rendszeren rossz eredménnyel szokott végződni. Mert az oly kereskedőházak, melyek mindenféle elemmel üzletekbe bocsátkoznak, akár találnak realis alapot, akár nem, sokáig nem tarthatják magukat a felszínen.

„Quis est causa causae, est causa causatae.” Azon kereskedőház, mely insolid elemekkel üzletekbe bocsátkozik, nem lehet solid. A ház okozza az ügyfelek bukását, az ügyfelek előidezik a ház bukását.

Bécsi czégeknek ezen minden kereskedelmi tisztességet nélkülözök oktan eljárása okozza azt, hogy a magyar vidéki kereskedők örízkednek utazóiktól, akár a gonoszól. De ezen toladokosá osztrák versenytársainknak nagy hasznára válik a budapesti piacznak.

A vidéki látva azt, hogy a budapesti czégek mennyire óvatosok üzletek megkötésénél és minden eshetőségre igyekeznek hátukat fedezni, méltán nagyobb bizalommal viseltetnek a budapesti, mint a bécsi czégek iránt.

Es ezért igen örövendünk a bécsi czégek toladokosának, a mennyiben tapintatlan és kiálthatatlan eljárásuk által hajták a vizet a budapesti gabonapiacz malmára. Valószínű ugyan, hogy ezt akaratlanul teszik, de mindig, mi mindenesetre nagy köszönettel tartozunk érte.

A czikk címzeül használt felirat egy előkelő nagyvárosi czég ajtaján van kifüggesztve. Ez eljárás igen udvos, mert megkíméli a tevékeny vidéki czégeknek a bécsi utazó ügynökök böbeszedi, időt lopó harcásolatától. Reméljük, hogy említett felirat kifüggesztése nem sokára utánzásra inditandja a többi kereskedőket is a vidéken, kiknek ideje még sokkal drágább, mintsem hogy azt jött-ment bécsi ügynökök ellopják.

Ily módon talán majd csak megszabadul a vidéki kereskedelem a bécsi gavalörök toladokó üzerekedési mániájától.

Ily esetekben kivételesen azt is megengedjük, hogy a felirat német, legyen mert hisz a bécsi ügynök csak így érti meg, hogy kívül tágasabb.

Levelézésünk.

Néhány nap Budapesten.

Vasárnap délután elhatároztuk Károly barátommal, hogy kimegyünk a zajos városi-
getbe s hogy annyival több látni valókn le-
gyen végig sétálunk a sugárúton. — Mielőtt
az utcába behaladtunk volna az ódon lipót-
városi bazilika kötötte le figyelmemet. Rég
idő óta úgy hever az már mint rom, nem nagy
díszére a váci utnak. Most látszik rajta egy
kis javítás. Egy kis tornya már készen is van.
Azt mondják a híres építész Ibl vállalta fel az
egésznek kijavítását.

A sugárút rengeteg számú palotái előtt
mint az ékalaku darucapat élén úgy áll legelő-
l a „F o n c i e r e” társulat díszes palotája ma-
gas tornyával s művésziesen kidolgozott szél-
vitorlájával. Lehetetlen leírni azon fényt, pomp-
át mi a sugárúti palotákat körülövezi. — A
különböző stíl az építkezésben mégis gondos-
san megtartott szimmetria oszlopok, díszítések,
cifrázatok sat. kibeszélhetlen báj kölcsönöz-
nek ez utcának. — A számos épület közt az-
tán mint egy fejfel nagyobb királyi emléke-
dik ki az operaszínház. — Apólo muzsáinak
szobrai ékítik az óriási épületet, mindeniknek
neve nagy görög betűkkel van aláírva. Az
egész épület oly fenséges, oly izlésteljes, hogy
azt nem leírni hanem csak látni kell. — Mint
hallottam ősszel nyílik meg. — Megtekintésre
meltók meg a többek közt a magyar állami
vasút penzionált tisztjeinek számára épült egy
pár palota, továbbá a nyolcszög vagy o k t o-
d o n és a k ö r t e r (küklodon) palotái.

A sugárútnak mintegy folytatásul tekint-
hető a nyári lakok vagy villák két sora. — A
vájzsi izléstől kezdve feltalálható itt minden-
nemű cselszerű és cselszerűtlen építkezési mo-
dor. — Bal felől esik a Jókai villája mázos
cserepít fedéllel. Beh sok mézes gondolat szü-
letett e mázos fedél alatt! Azért Jókai min-
den dolgában mézes-mázos.

Elerkeztünk a városi eljáratához. —
Itt van a Zsigmondi artézi kutja oly meleg
vízzel, hogy hígítást lehet benne főzni. A víz
parádi viz szagú; de nem könkéneget tartal-
maz mint ez, hanem szénelégéneget vagy
C a r b o n y l s u l p h i d o t, azon légemet
melyet Than Károly fedezett fel először a har-
kányi fűrdőben és később a margitszigetiben.

Hát miénk debreczenieknek mikor
fur már Zsigmondi kutat. A multkor hogy
lent volt 350 frtjába került a városnak, tar-
tott is felolvasást, megmondta, hogy legalább
225 méternyre kell lemenni a diluvialis réte-
gig s akkor kapunk természetes szökőkútat,
minőt ő készített Alcsuton s H. M. Vászárhelyen
már hármát! Debreczennek ha 5 ilyen kutja
volna vízvezetékekkel be lehetne hálózni az
egész várost, ez pedig az egészségre nézve a
legelő. — De mi e helyett korszmát építet-
tek felmillióért. Jobban szeretjük a bort, mint
a vizet.

Mint hallatszik a czeplédutcai kut bó-
deja már nem sokára kijavítva készen lesz.
Felyül a város kapacitásainak szobrai fognak
felállítani, körül diszcsportoztatban Pap
Laczi, Kövesdi és Deli Mátyás egy korszó hor-
tobágyi vízzel kiálva a diszcsportoztatot.
A mintázás agyagból a korsósok és pipa-
csinálok által fog eszközöltetni. A kiegészítő
körkemenczében történi, a főmérnök felügye-
lete alatt.

Meghívják Oláh Gyuri szobrászt is Sze-
gedről kit a város tanított ki nagy költsé-
gen, de nem lehet mert egy független embernek
Bánki bácsinak szobrát merészlete létre hozni.
Ha e nagy munka készen lesz mubiráto-

A »DEBRECZEN« TARGZÁJA.

Holt idény.

Két egész napot töltöni a fővárosban ju-
lius végén, valóban válogatott tortura, még
most is, pedig nincs ilyen egyiptomi légáram-
lat mint más években ilyen tájon lenni szokott.
De az az unalom, az aztán épen olyan
mint rendesen.

En télen se valami nagyon rajongok a
fővárosért, de nyáron pláne, minden benne
töltött órámat megváltánám.

Minden ásit. Ásit a fiakkeres a bakon, ke-
zében egy „sornal“-t lóbalva, melyből a leg-
ujabb 30,000 forintos sikkasztást betűzgeti,
ásitnak lovai immel-ammal ropogtatva az ab-
rakos tartisznya tartalmát és ásitnak a sarki
hordárok, kiket most nem igen fog el valami
lángoló szívű honatyja, mely valóban drága
kis levelek, a „Blau-katz“ vagy orpheum va-
lamely Vértessy-től kölcsönzött báju sängerne-
jének sem örökösen „utolsó“-ban szenvedő jo-
goncz urfi, hogy szállítsa el óráját, egy kicsit
„franciálit tanulni“ az emberséges Pollákhoz.
Akátmerre megyek, lépek, ásitás fogad,
az egész főváros nem egyéb mint egy óriási
ásitás, melyben jó magam ásitok talán legna-
gyobbakat.

A kávéház trónusán szundikál a kasszirné,
és nincs a ki álmaiból edesebb álmodozásra
csábítsa. A billiard asztalok üresék, egyszerű-
gyeszer játszik valami csöndes carambolet né-
hány kipomádézott feju, fehér mellényes lovag
a kiken azonnal fölismered a róf Don Juonjait.
A Szikszay tükörlakái mögöl jó, vörös-
barna ábrázatok nézegetnek kifelé a szoros
kerepesi utra — vidéki Mokányi Berczik, a kik
a balaton-füredi vagy parádi Anna-bárlól
utaznak visszafelé Jász Nagy-Kun Madarásra
vagy Bugacra. Egy-egy halvány fehér-kezi

kul a kucseberek hivatnak fel, mivel hogy ok
olaszok s így a művészetekhez értenek.

No de menjünk a városligetbe! Nézzük
körül a kiállítási palotákat jövőre majd belől
is megnézzük talán.

Nagy portálékkal ellátott épület a köz-
ponti palota, még csak az építkezés kezdetén
van, de körvonalait már szépen ki lehet venni.
A városliget hemzseg vasárnap délután a nép-
tömegből. Itt egy komédia amott a paprika-
jancsi, hinta, lövöldé sat.

Ilyen kell a népek hogy ne politizáljon
és ne strikeljen.

Kedden délután meglátogattuk Géresi
Kálmán tanár urat a gr. Károlyi-palotában. Ő
bemutatta Nagy Gyula társát kivel a Károlyi
kédekszet készitik.

A bemutatott egyen teljesen magyar ru-
hában öltözött, meglátszik rajta, hogy a ku-
ruczokmányokkal szeret foglalkozni, a laban-
czokat hagyja dolgozó társának.

Estve együtt átrándultunk Budára, hogy
már bort is ihassunk; mert Pesten csak csi-
nált borok vannak.

Eltűretik csak az akcist fizessék értük.
Budán kedden este a Márovány-hölgy-
nél szoktak összegyűlni a nyelvészek: Budenz,
Szinyei fival, Wolf tanár Bar u bácsi s
többen.

Nekünk egy kis kerek asztalú Bar u
bácsit volt szerencsénk megnyerni. Ő a muze-
umi könyvtárnok, igen sokat utazott egyén-
Lakott a finnknél, azoknak költeményeit for-
ditgatta, felekereste a magyarral rokon néptör-
zseket Oroszországban.

Nagyon tetszettek neki a debreczeni sa-
jatos kifejezések s alföldi népszokások, nem
készt azokat rögtön párhuzamba vonni a ro-
kon törzsek szokásaival.

Késő estig társalogtuk olcsó pénzért míg
aztán haza térünk.

Szerdán délután Uj-Pesten meglátogat-
tam régi tanuló társamat M á d i Lajos ref.
lelkész. Valóban Máhdi-missiója van a vallás
körül. Nyolcz év alatt tornyos templomot s új
parochiát teremtett, ugyszólván a semmiből.
Mert hát itt a kálvinisták 800-an vannak, azok
is zagyva nép: tótokból, svábokból és magya-
rokból áll. Azért ezeket mind magyarokká
amalgamizálja a máhdi. Ha kizavarják is
olykor működéséből ismét visszatér mint a
mádi zsidó kiindulási pontjához, mely a mi
lelkészünknek ez, hogy a m a g y a r m i n-
d e n e l ő t t.

Csütörtökön délután kirándultunk Ó-Bu-
dára a hajógyárba. A sok megnézi való nem
volt reám nézve oly tanuságos, mint remé-
nyeltem előre sőt bosszankodással tértem haza.
Egy árva szót sem hallani itt magyarul nem
é-tenek semmit.

Ha kérdezi az ember valakitől a gépnék
vagy műszernék, melylyel dolgozik, a nevet,
oly nyelven még nem nyomtattak Guttenberg
utódi. Ez — azt mondják — a romlott sváb
nyelv. A jó sváb nyelv is kutyának való, hát
még a romlott?

Pénteken reggel, szerencsétlen napon, azt
vettem észre, hogy tárczám ide s tova megta-
gadja a szolgálatot, haza felé intett a jó Deb-
reczenbe. Kérni nem szoktam soha, engedel-
meskednem kellett.

Átrándultam megegyszer a Rudasba
fürdőni. Itt valóságos ostromot kellett kiállni
a hölgyekkel, kik minden áron a hátamat akar-
ták megmosni. Alig tudtam őket lerázni a
nyakamról.

Fürdés után a Gellérthegyre képtelen
voltam felmenni a hölgyektől, kik szívesen hi-
vogattak, sőt karomba csimpajkítottak hogy lá-
togassam meg őket.

uracs kiválik közülök, ez bizonyára hivatalnok,
a kit a kötelesség nem ereszt el a fővárosból
s kénytelen itt kibuzni a holt idényt.

Ha véletlenül ösmerőssel találkozik az
ember már t. i. a „társaságból“, az bizonyára
mind átutazó csak és ilyenkor kölcsönös az
ámulás-bámulás és csudalkozás.

— Te vagy, vagy csak a szellemed?
Egy pajtásomra ismerék e hangban, a ki
nemcsak arról nevezetes, hogy a magyar cig-
ányokat vitt Amerikába, de szép dalairól is,
melyeket országzszerre dalolnak, énekelnek.

Majdnem ugyanazt a kérdést intéztem
én is hozzá és bámultam mint Laertes a Ham-
let apja lelkére.

— Átutazóban persze!
Ezt már mind a ketten mondtuk.

— En Tátra-Füredre megyek, jer velem.
— Lehetetlen . . . veszedelmes nekem

arra járni, mert meg az uton eltalálnék tőled
szókn . . . feleltem neki nagy komolyan s ő
elég diskrét volt nem kérdezi meg, melyik
közbeeső állomáson akar nek kánforra valói.

— Még a fodrászom, az én gránátos ut-
czai udvari Huglim is megévezett mikor belép-
tem hozzá, hogy kissé szalonképessé tétessem
frizorámat.

Az utcákon csak az jár a kinek épen
nagyon sürgös a dolga, csomagokat visz több-
nyire mind; érkeznek, vagy most készülnék
menni. Utazik a ki csak teheti, ha nem tovább
hát kimegy nyaralni Soroksárra vagy Harasz-
tába, de meueklni mindenki vágyik, mert a
fővárosban lenni most a lehető legchiclenebb
valami, majdnem lehetetlen!

Az estevel sem tudja az ember, hogy
mit csináljon. A nemzeti színház kapui be-
vannak zárva, a népszínházba a föld körül
utaznak, ha pedig a lánchidon átsetél az em-
ber a Krisztina városi arénába és egy elő-
adást megnéz, visszajövet okvetlenül szent fo-
gadalmat tesz, hogy soha se megy többé szín-
házba.

Minél magasabba hatoltam, annál mé-
lyebbre süllyedt hölgyekkel találkoztam. El-
végre is vissza kellett fordulnom. Ezen nők
nincs magyarul nevék csak latinul. — A
rajzánar görbe vonalakkal rajzolja le őket.
Ezekiel proféta az alaváló zsidókkal tartja
ezeket egyenrangúknak a XVI-ik fejezetben.
Annyma ment már az erkölcstelenedés a fő-
városban, hogy este sétálni nem lehet, kávé-
házba menni nem lehet, hogy ezekkel ne ta-
lálkozzék az ember.

Nyilvános bordélyházak vannak a város
közepén az egyetem épülete szomszédságában
s mint a B u d a p e s t i H i r l a p szombati
száma írja, most egy újat rendeznek be köz-
vetlen a növelde mellett, hol a kis lányok ta-
nulnak. — Ez a civilizáció!

Felmentem a budai várba megnézni a
királyi lakot. Régi sárgára meszelt épület me-
radt falakkal, a modernizmusnak semmi nyoma
sincs rajta.

A tető kupocskaí s villámhárítói költsé-
nöznek neki valami külsőt; de leginkább a
helyzet kölcsönöz neki feltűnőseget, hogy hegy-
oromra van építve.

A Sz-György téren önkénytelenül a Hentzi
szobra felé vetődtem. Itt egy tréfas budai
svábbal találkoztam ki azt rögtel nekem, hogy
ha Görgeyt tisztázzák az ő szobráit ide állítják,
hogy a védők és támadók együtt legyenek. De
hiszen irhatnak a történelem táblájára akarmit
Görgei védői, azt mondja rá a komoly muza,
hogy spongyát rá! Klio maga fogja a magyar
Ephialtes nevével bevéni fekete betűkkel, azt
tessek spongyával letörölni!

A kedélyes svábbal tovább ballagtunk a
Mátyás temploma felé. — Ez most renovál-
tatik. — Igen szép góth stílyban emelkedik a
templom. Kár, hogy olyan kicsiny, és hogy
farral néz a Dunának. — Egy kész tornyoc-
kán nagy bronz-höllő szájjában gyűrűvel mint
a Corvinus család címere látható. Azt mondta
az én véres száju svábom a hollóra, hogy ők
megmutatták három év mulva, hogy a holló
dögöltöt kettejű sást fog enni mint Mátyás
korában. — Ehez kell aztán merész fantázia!

A fővárost este 6 órakor hagytam el. —
Tanultam benne sok jót, de tapasztaltam sok
rosszat is. Az erkölcstelenedés, a kétségbe-
vonhatlan corruptio, fent és alant fent és alant,
Bécs majmolása építkezésekben, szokásokban,
divatban sat. mind olyan dolgok, melyek nem
magyar ember gyomrának valók. Egyébbiránt
most a főváros kettős hullámzásban van, egy-
gyors és kisebb rezgésű és egy nagyobb hőm-
pölygésű hullámzásban. — Az első csak a leg-
közelebbi kiállításra irányul, míg ez utóbbi az
1000 év megülsére.

E közelebbi csak sejtethi, az utóbbi pe-
dig be fogja bizonyítani azt, hogy Budapestnek
mint független magyar fővárosnak hivatása van
világvárossá fejlődni. Adja az ég!

Egy turista

Pályaválasztás.

Írta: F á b i a n L a j o s M ó r tanár.

A kis Magyarországot műipar tekinté-
ben Franciaországgal összehasonlítva, azután
Jules Simosnak az iparos iskolák érdekében
fentebb mondott szavait figyelemmel végig ol-
vasva, belátja, hogy nálunk mennyi a tenni-
való, s ha azon nemzet, mely a poroszoktól
legelőzve és porba tiporva, virágzó ipara és
kereskedelme által nemcsak új életre kelt,
hanem igen rövid idő alatt a rengeteg hadi
sarcozt az 5 milliárd frankot kifizette, sőt
azóta évi budgetje fölsőleg mutat — eny-
nyire érzi az iparos és kereskedelmi pályák
fejlesztésének szükségét; mit mondhatunk ak-
kor mi, kik e téren annyira hátra vagyunk.

Egy arensi előadás elég arra, hogy Thá-
lia istennő legrajongóbb imádóját is örök
időkre elriassza szentelt csarnokától.

Egy ösmerősöm szörnyen invitált hogy
menjek át.

— Kiténő darabot adnak, a „V a s g y á-
r o s“-t . . .

— Jaj! —

Sohase tudta mire vélni ezt a felkálta-
somat a hatvani utca közepén és résztvevőn
nézett körül, hogy talán valami barbár rága-
zolt a lábamra.

Dehogy rontanám én el illuziómat erről
az én kedvenc darabomról.

Mikor én ezt Pozsonyban láttam utoljára,
akkor én igen nagyon boldo: voltam, s ez nál-
lam olyan ritkaság, hogy már magában véve
is megérdemli, hogy drizzem az emlékezetét. . .
annál-inkább mert úgy sem maradt más belőle,
mint épen maga az emlékezet . . .

Együtt mentem vele a lánchid-főig. Nem
szóltam egész uton semmit. Nagyon rossz szol-
gálatot tett nekem az én ösmerősöm a ki ezt
a darabot előhozta; májusi fuvalom, rózsá-nyil-
lás, csillagos éjszaka és tudná lsten mi min-
denféle más poetikus dolgokat hívott vele visz-
za emlékeembe és ez nagy hiba volt, mert nek-
em elkellett menni egy kabátot próbálni és
ettől a sok gondolatától aztán mindig lehajtot-
tam a fejemet és a szabóm most már bizonyo-
san rossz állású gallert fog nekem arra a ka-
bátára csinálni és az rosszul fog állni, a mi
bosszantani fog bizonyára s ha valaki ilyen
ideges mint én most, annak nagyon kell ke-
rülni a lelki felindulásokat.

Mikor elbucszunk meg akkor is próbált
kapacitálni.

— Jöjjen át, nagyszerűn játszik . . .

— Alig bírtam tőle megmenekülni és
egész ösztintem szóva, pokolba kívántam a bu-
dai arénát minden nagyszerűségével egye-
temben.

Vágtattam a lakásomra, inasom olyan pa-

Ha a francziák oly bensőség megvannak
győződve az iparos fontosságáról, az állam
jólétének előmozdítása érdekében annyira fon-
szabad nekünk az ipart lenézni, sőt ellenköz-
telességük.

De hogy nálunk még sokan mily kicsi-
nyes foglalkozási körök tartják az iparos
pályát a többek közül csak egy esetet emlí-
tek föl:

Evek előtt egy tekintélyes állású intelli-
gens uri emberrel és nejevel volt alkalmam
bizalmasan összejönni, kik t. i. azon őszinte
kérdéssel fordultak hozzám, mit tegyenek fi-
gyermekökkel ki a gymnázium tárgyakat, ka-
lónösen a latin nyelvet sehogysom akarja ta-
nolni. — Minthogy a fiu már kétéve tanult
kezem alatt meglehetősen alkalmat volt benső-
leg is kiismerni; a bizalmas felkérésre kö-
vetkezőleg válaszoltam. „Engedjék meg önök,
hogy őszintén felelvé kérdésetekre, tanácsom
rovid és talán önöknek nem tetsző lesz; fiuk
szereit a rajzot, szereti a kezi munkát, sza-
bad idejében inkább különböző gépekkel és
eszközökkel, mint studiumaival foglalkozik,
egy vagy más tárgyat készíthessen mag-
ának, itt egyebet nem lehet tenni, mint haj-
lamát szabadon követni, szakítani a gymnázi-
ummal s öt valamely gépészeti pl. a kassai
gépészeti iskolába adni tovább képezést végt.”

Tanácsom kelemetlen hatott az apára, de még
inkább az anyára, ki nem is keszt kijelenteni,
hogy kész inkább bármínő áldozatot meghozni,
csakhogy fia főskolatát végezzon; mert azon
gondolat, hogy az ő egyetlen fia kormosan és
börköttövel mások kegyért kolduljon, véghe-
tetlen bánja, ő abban semmi esetre sem nyu-
godhatik beie, annál kevésbé, mert fia nem
úgy van nevelve.

E nyilatkozatra feleltem igen rövid volt
„nagyon sajnálom, hogy jóakaratu tanácsom
oly kelemetlen hatást gyakorolt, különösen
őre asszonyom, de lelkem melyéből megva-
goly győződve, hogy fiuk mas tudományos
pályán nem, de a gépészeti pályán boldo-
gulni fog.

Ezen esetről teljesen megelégedve felt
el néhány év, midőn pár év előtt, kopog-
tatást hallok ajtómon s nemokára kit láttak
szemeim belépni, mint azon uriaszonyt, kinek
a gépésziskolat ajánlottam, pár percz kellett,
míg meglepetésből magamhoz tértem; ven-
dégem azonban minden hosszabb bevezetés
nélkül — röviden jelemté, hogy mitán a fia
még a főgymnáziumot sem képes végezni, meg-
fogadta tanácsomat és őt a kassai gépi-
szeti iskolába adta, hol fia nemcsak szorgal-
masan tanul, de az eredménnyel teljesen meg-
vannak elégedve.

Ezen este csak egy csöp a tengerben, de
ha a szülők jelentéktelen része szakít a mult
előitéleteivel s fia hajlamát szabadon követni
engedi, bizonyára az iparos osztály több hiva-
tolt és képzett munka erővel fog rendelkezni,
sőt ma napság bizonyos tekintetben még ma-
guk az iparosok is ellene vannak az iparos
pályának, mit igazol azon körülmény, hogy
ritka azon jómódú iparos, ki az iparos pályára
hajlammal bírő fiát az iparos pályára képezé-
nem ellenkezőleg tudományos pályára kény-
szeríti.

Igaz ugyan, hogy haránkban még nincs
elegendő számú ipartanoda, mely az iparos
pályára lépő fiatal egyéneket fölvenné és kép-
zett iparossá nevelné.

Nálunk ez idő szerint egyetlen egy ipar-
tanoda van és pedig az ország fővárosában,
de amely kap anyi tanuló, mennyit fölfogad-
hat; ennélfogva kívánatos egy társadalmi moz-

kolást vitt már végbe, hogy egyesenes Jeru-
zsálem pusztulásába képzeltem magamat, vagy
a felforgatott szobán végig-nézve Ninive rom-
jait képzeltem magam elő.

A szekrényekből ki volt dobálva minden,
a sógorom csakója mellett hevert cylinderem
és csak az lsten őrzött, hogy egy ártatlan ka-
bát mellé nem pakolta be Sancho Panza ur,
a piros huszár-nadrágot.

Mikor az apróságra került a sor, rette-
netes papír pusztítás következett. Sancho Panza
jobb pusztított, rombolt mint az egykori
Kalifa a ki fölégette az alexandriai hírneves
bibliothekát.

A fogporos skutyulyát belé csavarta egy
ézelmes, lyrai versembé s a csizmaszítói
szerszámokat egy holdas éjszakától merengő
tárczamba. A fésűkre került már a sor és na-
gyon fogyatékan volt a papiros.

Látom egyszerre csak, hogy a fiu valami
szinlap felét akar ketteféle repezteni.

— Te szerencsétlen, mit csinál! rival-
tam rá, felugorva a pamlagról.

Nekem tómerdek régi színlapom van,
egész napló az, sok kedves, szép órára emlé-
keztető, melynek lapjairól csak én általam ő-
mert történeteket tudok leolvasni.

Kezembé vettem a pusztulástól megmen-
tet lapot. Tavaly nyári kelet volt rajta. „A
k i n t o r n á s c s a l á d j a .“

Sajátgatosan lepett meg ez a színlap
most, hogy tehettem én el ezt — akkor . . .

— Hiszen mult esztendői . . . bátor-
kott Sancho Panza mentegetődni — és eldől,
nem is érdekes, mert nem játszott benne
Blaháné . . .

Neki tudniillik az „aranyos báróné“ a
netovábbja s mindez igen finom művész érzéke
vall és, nem is szoktam háborgatni lelkesült
bámulásában.

Azért csak eltettem azt a kopott, gyű-
rött színlapot, vissza a szekrénybe s elgondol-
kozva sajnálni kezdtem, hogy mért nincs az

galom megindí-
gyermekeket,
gett. Ha pedig
éberen kell azt
helyeken is ha
az iparnak, m
kinthetők; ak
nyainak tekint
zás fog beáll

De biz
mester; a s
dolgozni, a m
mölcsőt, mely
situnk, be fog
az úres tárca
tárca pedig v
ség a népeke
míg a gazdag
kodásra jutta

A tul ne
kereskedő pá
tóságot kom
azt, hogy ez
azon két fo
társadalm, h
is oly rendkiv
e pálya azon
hová az ipa
örzése is leala
míg napjaink
csak anyagi jó
sadalomban is
foglaknak el.

A korsze
sem mutatko
a kereskedelm
reskedelmi vá
gó és áldozat
hogy a keres
versenyben csa
lani és boldo
szükszerű spe
ben részesül;
tek, hogy az o
mi pontján ke
jenek; e törek
demia, debrecz
aradi, stb. k-r

Minthogy
több év óta
követek el sze
kereskedelmi
hivom föl a tis
dig azért tesze
társadalmi kör
tapasztalatra
még itt helybe
intencióval e
tisztában.

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

H
* Dalára
dalnokverseny
ségél és régi
kedvelt dalára
impozansabb v
vonat elé szá
A vonat berob
zés tört ki, s
tek a Rákóczi
virágözön fog
lapodtával M
remek korszor
né-szebb kos
miskolczi győ
tett egyi. zász
polgármester
tott szavakba

Hirdetés.

B.-Ujváros nagy községben az 1884. év augusztus hó 13 napján délelőtt 10 órakor a község-házánál:

1. **Árverés tartatik** a községi kibirto-kosság tulajdonát képező szántó-földben 300, legelőben 2000, szőlős-kertben 200 katasztrális holdat meghaladó egy tagban lévő területen a vadászati jognak az 1884. év augusztus 15 napjától 1890. év augusztus 14-ik napjáig bérbeadása fölött. Kikiáltási ár 20 forint évi bér.

2. **Árlejtés tartatik** egy a községi belterületen lévő hidnak téglából kiépítése fölött. Anyag és munka a vállalkozó által adandó. Kikiáltási ár 232 frt. A különös feltételek, térrajzok B.-Ujváros község-házánál megtekinthetők.

Kelt B.-Ujvároson 1884. augusztus 7.

Hüse Gábor főbíró.

Valódi

leg finomabb Ó-BOROVICSKÁT

ajánl

ARON MANÓ és TÁRSA.

Uralkodó epidemiáknál legmelegebben ajánlható egészségi ital.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kítő hatásának bizonyult köhögéssel, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

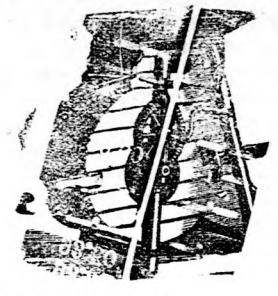
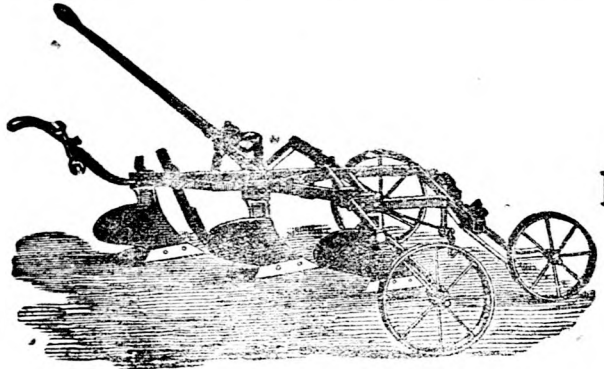
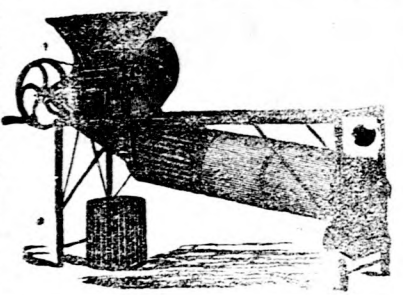

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rotschneck E. Gölti N és Tamásy B. urak gyógyszerártaiban, Barta Zoltán Kun-Szent-Márton, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerártaiban és kereskedésében.
Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Karoly,
"Óraugyalhoz" czimzett gyógyszerártaiban
Kremzierben, Morvaországban.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára
BUDAPEST gyár: külső váci ut.
raktár: váci körút 68

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kintüntetett
Trieur-jeit
váltatható szitákkal.
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-merzsolókat
Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra.

S. abadalmazott
hármás ekéket
közönséges és acél-ekéket
cséplőgép-lemez-szitákat
gőzcséplő és járgánycséplőkhoz.
és minden egyéb gazdasági gépeket.

járgány-cséplőgépeket
Továbbá e téren a legújabbat:

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. elatt szabadalmazva mint egyedül jorositott gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 48 frt
Főraktár és ügynökség **BAUER es TÁRSA** uraknál Debreczenben.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

27. vk.

ÁRLEJTÉS.

Tokaj város közönsége részéről, a város főutezjája egy részének tokaji hí-deg oldali hasogatott kövekkeli 10.026 frt 75 kr költséggel előirányzott kiburkoltatása végett f. 1884-ik évi a ugusztus hó 18-án délelőtti 10 órára Tokaj város-házánál tartandó árlejtés hirdet-tetik, — mire vállalkozni szándékozók azzal értesítetnek, hogy magyar nyel-ven irt, kellőleg bélyegezett zárt aján-lataikat, ugyan csak augusztus hó 18-án délelőtti 10 óráig mint záros határ-időig, a város főbirájához annál bizo-nyosabban nyujtsák be, mert később érkező ajánlatok el nem fogadtatnak.

Az ajánlat, az egységi árak alap-ján akként eszközendő, hogy azokbólí engedmény % perzentekben nyerjen kitejleszt.

Nem elég határozott kifejezésű, szó-val kételety támasztó, és nem magyar nyelven irt ajánlatok tárgyalás alá nem vétetnek, — bánatpénzül kötel-cek pályázók a fentebb kitett előirányzati költség összegnek megfelelő 10 % tiz százalékot készpénzben, vagy tokaji ta-karékpenztári betét könyvben, vagy ár-folyam szerint számítandó állam papi-rokban mellékelni s letenni.

A tervek, költségvetési előirányzat, egységárak s részletes feltételek, hiva-talos órákban, Tokaj város-házánál meg-tekinthetők.

Kelt Tokajban, 1884 évi augusztus hó 5-én tartott városi képviselő gyűlésből.

Komáromy Károly főbíró.

A LEGJOBB
CZIGARETTA-PAPIR
a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány.
Cawley és Henry-től Párizsban.
Utánzásoktól mindenki óvatik.
A cigarettá-papir csak akkor valódi, ha minden egyes lap
LE HOUBLON bélyeggel és mindenik boríték az allant álló véd-jeggel és aláírással el van látva.
500 AFFLILLES
FORMAT FRANÇAIS
Cawley & Henry
FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17 Rue Brasseur à PARIS.

Tekintetes ur!

Kötelességem önöl tudatni, hogy ön dr. Róza-féle életbalszam, valódi-ággal életbalszam. Már évek hosszú sora óta szenvedtem gyomorbajban s elágyallásban s minden orvosi segítség dacára nem csillapodott, míg ezen ki-tűnő balzsamot véden használta, nagyot segített. Sziveskedjék 4 üveggel ismét küldeni.
Pecsova. Tisztelettel: Klímm F. adólist.

Gyors és biztos segély a gyomorbajok és annak következményei ellen.
Az egészség fentartása
egyedül csak a jó emésztés fentartása s előmozdítása alapszís, mert a jó egészség és a testi es lelki epségnek ez az alapja. Az emésztés szabályozása, a kellő veregyítés elérésére, a megromlott és hibás veralkatreszek eltávolítására a leg-jobbak bizonyult háziser, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

Dr. Róza-féle életbalszam.

Mely a leghasznosabb s a leggyógyhásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gondtal lé-szítve teljesen megbízhatóan a legjobbnak isonyult be mindennemű emésztés bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbűfűgés, a puffadás, emelygés, has- és gyomorfiadás, a gyomorgöres, a gyomornak ételleli túterhelés az elnyalkásodás, a vértorlódás, aranyeres bántalom, a női betegségek, helbajok, a rástörök és léptörnál (emésztési zavarok következtében) ez az emésztés összes működésére énkítőleg hat, tiszta és egészséges vért hoz létre, s a beteg testnek előbbeni erje és egészsége ismét meálatik. Ezen kitűnő hatásnál fogva tehát ez már is a legjobbban bizonyult s a legbiztosabb népi házi gyógyszeré vált s általános elterjedésnek örvend.

1 palackkal 50 kr., dupla üveggel 1 frt.

Több ezer elismerő s dicsérő irat van kitéve szives betekintés végett. Brmentett megke-resekre utánvét mellett mindenová megküldetik.

Óvás!

Mi minden kellemetlen félreértés kikérlése végett felkérem a t. cz. vevőket, mindenütt ha tározottan csak **Dr. Róza életbalszamat** kéni **Fragner B. gyógyszerártaiban** Pragaban mivel azt tapasztaltam, hogy némely helyen a vevőknek, ha csak egyszerűen életbalszamt ké-renek, s nem teszik hozzá, hogy **Dr. Róza-féle életbalszamot**, akármilyen hatás nélküli keverék lesz adva.
Valódi Dr. Róza életbalszam kapható a főraktáran: **Fragner B. gyógyszerártaiban** „zum schwarzen Adler“ Prága Kleinsste, a Spornergasse sarkán 205. sz. s az alább felsorolt raktárakon:
Debreczen: Gölti N és Rot chnek V. Emil gyógyszerz., Budapest: Török J. gyógyszerz., továbbá kapható: Baán, Bonyhád, Bozovics, Eger, N.-Becskek, Gyöngyös, Kadarkút, Kaposvár, Karansebes, Késmárk, K.-Szeben, Komárom, Lugos, Makó, Malaczká, H.-M. Vásarhely, Miskolcz, M.-Óvár, Pozsony, Rétság, Sz.-Fejervár, Sarca, Szeged, Temesvár, Szabadka, T.-Ujjak, N.-Szombot, S.-A.-Uj-hely Vág-Sellye, Versecz, Zala-Egerszeg, Varanno, Bartfeld, Bókes-Csaba, Nagylak. Minden gyógyszerárt, valamint a fűszerkereskedések legu-nyobb része raktáron tartja ezen élet-balszamt. — Ugyanitt kapható még

Prágai egyetemes házikenöcs,

biztos és kipróbált szer gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására.
Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, terjedése és keményedésénél, a gyer-mek elválasztásánál genyedésnél, vördág natoknál, genyfkadásoknál és pokolvárnál; körömmé-regnél a kezen, vagy lábón; keményedéséknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonadag-nál, holtetennél, közvényes és csusz daganatoknál; időleges csukló-lábnál a láb, terd, kez és csipőkben; ficzomodásoknál; a tekvestől kibeszedéstől; kipallott láb- és truzszenre; fel-tört kezek- és somorfoma cserpedésnél; rovarcsípések által okozott daganatoknál; régi, vagy genyedő sebeknél; rákos daganatoknál; feltört lábknál, csontbánta gyuladásnál, stb.
Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genykepződés beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül ólsziva és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

A legkipróbáltabb és számos kiérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszacszerzésére. Egy palackkal 1 frt.

Fül-balszam.

Nines többé fogfájás.
hogyha ha használ atik a
Fog-elixir (Elixir d'infirice)
a tiszteleltre méltó Benediktinus atyák,
készítménye a Soulacl apátságban;
a mely szer 1373-ban tállatott fel, Boursand Péter prior által és a mely később Ma-guelbonne prior ur által lényegesen tokeletesebbitetete.
Ez urólérhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához, — a fogus erős-bitéséhez és megsemmisíti a bor-sóvet, megóvja a fogakat az elromlástól.
A lehellet rossz szagának elűzésére minden má-féle fogviznél hatalmasabb az Elixir. Ép ezért minden magas rangu körökben az egész világszerte használatik.
Főügynökség: Bordeauxban (Franciaország) Seguin, 3 rue Hugerie. Debreczen-ben: Szepessy és Kerekes díszmű, Schwarcz M. Benő. Rott S. férri divat-termében.